

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban évenként:	
Égőz évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Ha nyolc hátsza kérvén:	
Égőz évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Égőz évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
Szombat utáni napok kivételével.

Érkezési és kiadási hely:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszadán
vagy megvásárolja az elváltakat.

Előfizetők és hirdetősek a
kiadónálhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, június 4.

Jellemek.

Sokféle módon kommentálták a nagyváradai jogakadémia ügyével kapcsolatban az egyes tanárok eljárását. Vegyük tehát mi is vizsgálat alá az ügyet abból a szempontból, hogyan jártak el az egyes tanárok s hogyan ítélték meg ez ügyben való magatartásukat.

Vádolták a tanári kart azzal, hogy újat nem teremt, hogy csak a mások elméje által létrehozott tanokat reprodukálja.

Ne nagyképszerűsödjünk uraim! Darwin, Marx, Spencer, Smith Ádám nem minden bokrban terem. Teremtő géniust, mely nemzetek sorsának irányt és utat szab, mely teremt újat és nagyot, — ilyen géniust századok szülnék. Hányat tudnak önök mutatni uraim, kik nagy hangon handa-bandáznak? Azok közül, kik foliókat irtak tele, hányat tudnak felmutatni, kik saját találmányukat irták le?

De a jogtanárnak, ha komolyan fogjuk fel hivatását, nem is az a célja, hogy világrengető ujdonságokat találjon ki. Nincs elzárva előle a lehetőség, de nem tulajdonképpen célja. Célja, hogy jogot tanítson, hogy a létezőt megismertesse, megismertesse amint az a múlt fejlődésének eredménye s a jövő fejlődésének alapja, s megjelölje azon irányokat, melyeken ezen fokozatos fejlődésnek történni kell. Hát egy fáradtságos, tanulásban és munkában eltöltött élet, a becsületesen

elvégzett munka nem tarthat igényt arra, hogy érdemesnek és tiszteletreméltónak tartassék?

Eszembe jut a hortobágyi csikós esete, ki a Hortobágyon kívül még más vidéket nem látott s kit egyszer felvittek Bécsbe. S ő csalódottan panaszkodott, hogy többet várt, mint amit talál. Valaki azt felelte: »Hja barátom! te azt hitted, hogy itt a háznak a padlás a fundamentuma s a pincze a teteje.« Ilyen szellemi hortobágyi csikósok irták azon cikkeket is, melyek a tanárok tudatlanságáról zenegenek.

Azt is felhozták, hogy miért nem czáfolta a tanári kar tudományos uton a Somló tanait? Hát ne tessék hinni, hogy azért, mintha a tanári kar elfogadta volna Somló ur azon tanát, hogy a tudós értekezések csak kevésbé hatékony eszközei a változtatásnak. Ez elv szerint nekik nem kellett volna czáfolniok. De nem, ezt ők nem fogadták el. Nem czáfoltak azért, mert itt minden czáfolás felesleges. Le van ezen elv már czáfolva tudományos uton nem egy, de száz helyen. S bizony a tanári kar, ha a könnyebb oldalát akarta volna fogni a dolognak, hát a tudományos czáfolás terére lépett volna s lelkiismeretét elaltatva nem tesz olyan lépést, melyről biztosan tudta, hogy bizonyos körökben nagy ellenszenvvel fog találkozni, és sok megtámadtatásnak lesz kitéve.

De meg a czáfolás nem is volt célja. Az itt a kérdés, lehet-e ifjuságnak (emeltett katolikus jogakadémián), lehet-e magyar ifjuságnak olyat tanítani, amit Somló

tanít? Mivé lesz az az ifjuság, melynek lelkéből mesterségesen oltjuk ki a hazaszeretetet, vallás és erkölcsnek még azt a kevés maradványát is, mely — sajnos — a mai ifjuságban már ugyis igen megfogyatkozott mértékben él. Ha Somló nem volna tanár, beszélhetne, amit tetszik, addig a míg az ügyész kezébe nem kerül. Ugy, mint Bokányi Dezső még most szabadon beszél. De mert tanár Somló ur, nem adhatjuk kezébe az ifjuságot, mely a jövő oszlopa, a haza reménye és támasza, de csak akkor, ha erős hazafisággal, mély vallásossággal, ép erkölcsi érzéssel és mindenekfelett szilárd jellemmel megy bele az élet küzdelmeibe.

Hogy ennek ellenkezőjétől jogosan fél, azt a tanári kar bebizonyította. Kimutatta felterjesztésében meggyőzően, az igazság erejével. Somló ellenkező érveit megczáfolta.

Miért tette ezt a tanári kar? Hogy Wlassics miniszternek bebizonyítsa, amit mond? Lehet, hogy ezért is, de főképpen nem azért. Ha csak Wlassics miniszter elé vitte volna a dolgot, elég lett volna a Huszadik Századot csatolni. Nem kellett volna kommentár. Aki ezt elolvassa, azt elfogja a hazafias aggodalom (ha ugyan ismeri ilyet?) annak nem kell magyarázat. De a tanári kar nemcsak a miniszter elé ment, hanem a közvélemény elé is. Már pedig itt nem minden ember olvashatja el a Huszadik Századot. Ezért fejtette ki a tanári kar a veszedelmet, melyet hazafias aggodalommal megpillantott a közönségre való tekintetből tette ezt, nem a miniszter felvilágosítása cél-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Jóslatok.

— Angolból. —

— A vén cigányasszony megmondja önnek a jövőjét, kisasszonykám. Csak egy-két ezüst pénzecskét csusztasson a markomba, aztán majd elkezdem.

Az öreg asszony éles tekintettel vizsgálta a Leslie Constance arcát. A fiatal nő mosolyogva nézett a mellette álló fiatal férfire.

— Jósoltassak magamnak, Felix? — kérdezte. — Most, hogy már a jövőnk tisztán áll előttünk, mulatságos volna meghallgatni az öreg asszonyt.

A fiatal férfi egy pillanatra némán gyönyörködött menyasszonya ragyogó szépségében, aztán egy ezüst pénzt csusztatott a cigányasszony kezébe s így szólt:

— Mutassa hát be a tudományát, anyóka. A vén banya olvasni kezdett a fiatal nő feléje tartott tenyeréből:

— Virágos utakon fog járni azzal, akit szeret, minden jól megy, a boldogság nem hiányzik, — hacsak . . .

Az öreg asszony elhallgatott, a leány pedig kérdőleg tekintett reá.

— Hacsak? . . . — szólt.

— Hacsak betartja a helyes irányt, — válaszolta amaz és kutatóan nézett a fiatal nő kék szeméibe.

Constance megremegett.

— Hacsak betartja a helyes irányt, — jegyezte meg az öreg asszony, azután eleresztette a leány kezét és menni készült. — Isten vele szép kisasszony; vigyázzon a helyes irányra.

E szavakkal eltűnt az utat szegélyező bozót között.

A jegyesek egy pár percig szótlanul

haladtak előre, majd Constance törte meg a csendet.

— Végre is mit jelent az egész dolog? — szólt. — Egyszerűen csak annyit, hogy ha valaki valaha elkövet egy hibát, bünhődnie kell érte. De azért egy percre mégis megrendítettek a jósnő szavai.

A vőlegénye mosolyogva vonta őt magához.

— Balga gyermek! Ne törődjünk addig a jóslatokkal, míg együtt lehetünk. Három hét múlva pedig ugyis egészen az egymáséi leszünk. Megérzi-e, micsoda boldogsággal tölt el ez a gondolat?

— Igen, — szólt a leány csendesen, de hangja tompán, szintelenül csengett. Azután szótlanul haladtak a ház felé, csak amikor a küszöbön voltak, akkor jegyezte meg újra a leány:

— Csak legalább ne találkoztunk volna azzal a vénasszonnyal; úgy hat reám, mintha valami rossznak az előhírnöke volna.

Nagy végkiárúsítás!

Hallatlan olcsó árak!

Wladár János

legolcsóbb bevásárlási bazarja

NAGYVÁRAD, Fő-utca
(Nyíri-ház.)

Tisztelettel hívom fel a n. é. közönség szives figyelmét a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett bazarüzletemre, hol mindenféle disztárgyak, juksz-cikkek, szalon-tüzijátékok, bűvészeti-cikkek továbbá a legszebb valódi tajték-pipák, szipkák és dohányzószerek, asztalfutók és szobadiszkek az olcsóságban utólérhetetlen árak mellett bocsátatnak a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Szives pártfogást kérve, maradtam

Képes levelező lapokban dús választék

242.

kiváló tisztelettel

Wladár János.

jából. Ki mondhatja, hogy a tanári kart mulasztás terheli?

Vádolták még a tanári kart besugással, denuntiálással is. Ez volt a legférfiatlanabb támadás, mit ellene intéztek. S miért férfiatlan? Mert jellembe vágó, s nem igaz. Tudta az, aki ezeket írta, hogy a magyar ember utálja a spiczlit, s hogy ha ilyesmivel előhozakodik ellenszenvet kelt. Hát mi az a denuntiálás, besugás? Megmondom. Valaki ellen annak háta megett, tudta nélkül való áskálódás.

Mit tett a tanári kar. Konferencián, melyen Somló is jelen volt, határozatot hozott. A Somló tudta nélkül történt ez?

Elhatározta, hogy közreadja az egész dolgot. Az ország ítélete elé bocsátja a kérdést. E czélből felterjesztését kinyomatja. Titkos cselekedet-e ez. Másnak háta megett történt-e ez?

Illetékes hatóságánál adott hazafias aggodalmának kifejezést. Vétkes dolog-e ez?

Ítéljen — aki itélni tud.

Igy bíráljuk mi el az 5 tanár eljárását. Hát a többiét?

Mit tett Agoston ur? Különvéleményt adott be. Szakadatlanul hirdettetik, hogy mennyire lecsepülte a tanári kart, a sötétség lovagjait. Hol? A sötétben. Tessék itélni! ki bujkál? ki fél a nyilvánosságtól?

Nem ugy Agoston ur! Ön katolikusként adja ki magát. Es ugy látszik, nem adja le különvéleményét sem, csak azért, hogy továbbra is annak tartassék. A liberális dicshymuszok fényében sütkérezni nem kellemetlen, katolikusként megmaradni is jó. Nem addig van az. Tessék kiadni a farbat. Vagy-vagy!! Hogy Somló urhoz mit szóljunk? Az már tisztázott kérdés. Ma olvasom a lapokból, hogy 200 egyetemi hallgató (köztük 180 zsidó) szocialista klubot alakított. Itt tehát Pikler ur eredményesen munkálkodott. Legérdekesebb a dologban az, hogy a vezetőjük Boromisza Imre katolikus alaptól ösztöndíjat huz. Megkérdezte, hogy az iránt, hogyan tartja ezt eljá-

rásával összeegyeztethetőnek, azt felelte: »A katolikusok segítségével és támogatásával harcolok a katolikus egyház ellen.«

Odáig jutoitunk tehát, hogy ilyet szégyen nélkül mernek bevallani s nincs, aki tenne róla.

Még a háboruban, ahol az emberélet olcsó, s az öldöklés a czél, ott is vannak határok. A genfi conventio a becsületszó megszegését s a mérges lövegek használatát megtiltja. S mit tesz Somló? Elárulta a Nagyváradi Napló, hogy a páholy közbenjárásával a katolikus fészek szétugrasztására hozott ide. Tehát? katolikus tógába öltözött ügynöke a zsidó-szabadvédelemnek.

Y. Z.

A politikai helyzet.

— Politikai tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

Az elkedvetlenkedés jelei mutatkoznak a politikai életben. A pártok tisztában vannak azzal, hogy a küzdelem most már oly mederben folyik, a melyből a kibontakozás már majdnem lehetetlen.

Ellenzéki oldalról is látják a meddő küzdelmet, legalább erre enged következtetni Polonyi Géza tegnapi nyilatkozata, a melyet a szabadelvűpárt vezéreibőlhez intézett.

— Ma — ugymond — ellenzékiek értekezni fogunk a kibontakozás módja fellett, mert már látom, hogy valamit tenni kell.

Polonyi így beszélt tegnap. Ma azonban egyet gondolt és azt mondotta:

— Még egy kicsit várok. Valószínűleg azonban az értekező nem sikerült és így Polonyi sikertelenségét ezzel akarta palástolni.

Arra az esetre, ha a békés megoldás Széll alatt kizártnak fog tűnni, következő miniszteri listáról beszélnek: *Lu kács* László miniszterelnök, gróf *Tisza*

István belügy-, *Hódossy* Imre igazságügyminiszter.

Amerikai magyarok sürgönye.

Kossuth Ferencz és *Ugron* Gábor tegnap Johnstonból (Amerika) következő együttes táviratot vették:

»Verhovay-egylet az Egyesült-Allamok területéről Amerika magyarsága nevében üdvözöljük függetlenségi pártot a kormány törvénytelen kormányzása elleni küzdelemben. Mi is részen állunk és ha küzdelemre kerül, ott leszünk. Gégacz elnök, Voleski titkár.«

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 4.

Elnök: *Tallián* Béla.

Az irományok előterjesztése során elnök bemutatja Torontálmegye feliratát az obstrukció ellen.

Kecskeméthy Ferencz: Kötelességének tartja hogy a torontáli bizalom létrejöttéről epizódokat mondjon el. Mult hó 25-én egy indítványt adtak be Torontálban, amelyet az állandó választmányhoz utasítottak. Ez elfogadta az indítványt, mely hasonló tartalmu volt, mint a felküldött fölrirat, csak némi változtatást tett rajta: megtoldotta bizalmi nyilatkozattal. A főispán azután kiereszkolta, hogy a megyegyűlésen elfogadják. Tiltakozik az ilyen kipresszionált fölrirat ellen. Ha a kormánynak jó izlése van, nem szabad ilyen kérvényt elfogadnia. Ami pedig a fölriratot illeti, ugyanaz az indítványa, mint tegnap, hogy utasítsák vissza. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Széll Kálmán: Ismétli, hogy előzetes tárgyalat tárgyává nem lehet tenni a fölriratokat. Hogy Torontálban valakit (a volt főispánt, *Rónait*) széksértésért elítéltek, az tisztán helyi érdekű. Ez még nem presszió. Különbben is neveltséges, fölületes beszéd a terrorizmus, mikor az indítványt 6 szavazattal szemben oly hatalmas többség fogadta el. (Helyeslés jobbról.)

Olay Lajos: A bizalmi fölriratokról szól. Felolvassa Békésmegye közgyűlési tudósítását és *Lukács* főispán nyilatkozatát, amelyben elismeri, hogy kétszer szavazott: mint főispán és mint megyei virilista. Ha a miniszterelnök a jog, törvény és igazság szerint kormányoz,

— Hová gondol édes? — szólott Felix megnyugtatólag. Legyen csak egészen nyugodt, majd a tea után a csészéjében visszamaradt levelekből jószolok én magának egyebeket.

E szavak után csatlakoztak *Maitland* urhoz — a Felix édesatyjához — akihez *Constance* pár napra ellátogatott, hogy megismerkedjenek.

*

— A menyasszonyod gyönyörű nő, fiam — szólott az öreg ur, mikor egy darabig egyedül maradtak — ha olyan jó, mint a milyen szép, akkor nyugodt vagyok a jövőd miatt. De mondd el fiam még egyszer, hogy hol ismerkedtetek meg. Oly gyorsan jött az egész dolog, hogy minden összezavarodott az agyamban.

Az öreg ur kényelmesen hátradőlt karos-székeiben, a fiatal ember pedig gondolatban még egyszer átélte a menyasszonyával történt megismerkedést. Azután pár perc múlva beszélni kezdett:

— Legelőször egy közös barátunk házában találkoztam vele. Epp akkor érkezett meg Amerikából, ahol — mint tudod — híres énekesnő volt. Mikor megláttam édes szép arcát, rögtön beleszerettem. A nagy villanylámpák alatt ült és a haja ugy ragyogott, mint az arany. Hidd el atyám, hogy arany a szive is. Azonkívül minden egyes gondolatunk megegyezik, és — és — örültt vagyok érte apám! — Imádom őt teljes lelkemből, minden erőmből.

— Es a családja? — kérdezte *Maitland* ur, kutatóan tekintve fiának boldogságtól ragyogó arczába. — Szívesen fogadtak?

— Szegénykének nincsen családja. Arva és egyedül áll a világon. A szerelmet sem ismeri addig, amig velem nem találkozott.

Maitland ur nem felelt semmit, azt tartotta, hogy nem mondhatja meg a fiának azt, hogy lehetetlennek tartja azt, hogy egy ilyen világraszóló szépség, mint *Leslie Constance*, ne ismerje a szerelmet.

— Az ég áldása legyen rajtatok, édes fiam, — szólott remegő hangon. — Ismétlem, hogy ha a menyasszonyod olyan jó, mint amilyen szép, akkor te sokkal boldogabb leszel minden más férfinél. Azután felállott helyéről és elhagyta a szobát.

Felix, mikor egyedül maradt, beletekintett a fiatal nő üresen hagyott teáscsészéjébe. De az arca egyszerre halálsáppadt lett és a kezei remegni kezdtek, azután az ajkai mozgáltak és önmagának hangosan magyarázta azt, amit az ott maradt tealevelekből kiolvasott:

— Rossz tettek a multban, rossz tettek a jövőben! — Sötét mult és a jövő is sötét, hacsak — ha csak be nem tartja a jó irányt. — Azután remegve folytatta:

— Volt egy férfi — igen, egy férfi, szerelemtől égnek a szemei, a leány arca olyan, mint egy szép ördögé. A férfi megcsókolta őt. — Elhallgatott. Felemelte a csészét, azután

újra beszélni kezdett. Sötét a jövője is — a jeggyűrű már rajta lesz az ujján, de azért nem lesz a felesége annak, akivel az oltár előtt állanak. A szerződés nem lesz aláírva, mert egy másik férfi . . .

— Oh, hallgas-on már el, az égre kérem!

Az ajtó küszöbén halálsáppadt arccal állott a Felix menyasszonya.

— Miket beszél? — Ez nem lehet az én sorsom — az én életemben sohase volt más férfi! — En . . . a következő perczben ajultan terült el a földön.

A férfi villámgyorsasággal ugrott melléje, de mikor végre magához tért, Felix könyörtelen lett. Erezt, hogy okvetlenül meg kell tudnia, ha valami rojtély veszi körül a leányt.

— Miért ijedt ugy meg, édes — szólott tetetett nyugalommal. Hiszen előre megmondtam, hogy jószolni fogok a tealevelekből, az egész csak tréfa!

— Persze, hogy tréfa, — vála zolt *Constance*, a mosolynak egy árnyával az arcán. — Csak nem gondolta talán, hogy e miatt vesztettem el az eszméletemet? Csak fáradt voltam, édes; bocsásson meg. — A leány zenéhez hasonló hangja, szeméinek édes tekintete, kezének simogatása rögtön eloszlattak minden gyanut a férfi agyából, kivezette őt a holdvilágos erkélyre és suttogni kezdett neki lágy, szerelmes hangon.

annak a főispánnak nem szabad többé megmaradni helyén. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Szell Kálmán: Azt a politikát, melyet maga elé kitűzött, követni fogja ezután is. Az a megyei határozat eléje fog kerülni.

A főispán eljárását e Házban justifikálni nem lehet és nem engedi. Az egész ügy hozzá, mint belügyminiszterhez fel fog kerülni és akkor érdemileg fog intézkedni. (Helyeslés jobbról, zajos ellentmondások a szélsőbalon.)

Olay Lajos: Félreértett szavait magyarázza. A főispán kétségen kívül elkövette az alkotmányértést, még pedig két ízben. Tette ezt pedig vagy tudatlanságból, vagy tudatosan törvényt sértve. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A bizalmi nyilatkozatok.

Rátkay László: Azt kérde a miniszterelnöktől, igaz-e az, hogy a belügyminiszterrel bizalmas felszólítás megy a főispánokhoz, hogy hasonló bizalmi nyilatkozatot teremtessenek? Mert ettől függ a bizalmi nyilatkozat értéke. E nyilatkozatokkal különben a miniszterelnök a királynak megakarja mutatni, hogy a törvényhatóságok a kormány mellett vannak.

Szell Kálmán: Mindenekelőtt visszautasítja azt a feltevést, mintha ő a főispánoknak titkos rendeletet adott volna ki bizalmi feliratok hozására. Ez csak egy újsághír, melynek semmi alapja nincs, mert amikor ez a hír a lapban megjelent, már számos törvényhatóság felküldte nyilatkozatát. Ami azt illeti, hogy a törvényhatóságok bizalmát maga mellett feltüntetni kívánja és hogy ő felsége ezért nyilatkozott volna Mosonmegye főispánjának úgy, hogy a kormány nem engedhet, hát ha mondta volna is ezt ő felsége a király, semmiben sem tér el az attól, amit ő egyik nagyobb beszédében kifejtett, mikor a helyzetről nyilatkozott. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Két indítvány van. Kecskeméthy képviselő, mely szerint a kérvény visszautasítását indítványozza és az elnökség, mely a kérvényi bizottsághoz utasítást indítványozza. Felteszi a kérdést, elfogadják-e az elnökség indítványát. (Igen! Nem!)

A Ház többsége elfogadja.

Elnök: A felirat tehát a kérvényi bizottsághoz utasítatik. Következik a vita folytatása

a miniszterelnök jelentése felett.

Babó Mihály: A miniszterelnök maga az oka annak, hogy a jelentés felett határozatot hozni nem lehet, mert egyszer kinyomatni, majd tudomásul venni kérte, végül pedig már semmit sem akar. Tiszta törvénytelen az, hogy a miniszterelnök a saját jelentéséhez kapcsolta az állami számszék jelentését. (Zajos

helyeslés a szélsőbalon.) Nem lát a kormány eljárásában őszinteséget és komolyságot. Maga a kormány játszotta ki a törvényt, hogy a költségvetést nem tárgyalatták idejében. Hibáztatja a kormánynak azt az eljárását, hogy férfias cselekedet helyett beburkolódik a passiv rezisztenciába. Foglalkozik Andrássy Gyulának a Pressében megjelent cikkével.

Uray Imre: Agylágyulásba esett.

Babó Mihály: Nem érti Andrássyt akkor, midőn azt állítja-e cikkében, hogy az ellenzék követelménye nem áll a hadsereg érdekében.

Uray Imre: Döblingbe vele!

Babó Mihály: Csodálkozik, hogyan állíthat ilyet magyar ember? Annak minden szava helytelen, hazafiatlan. (Ugy van! a szélsőbalon.) A kétszínű politikának végre valahára véget kell vetni, ő felségét helyesen kell informálni a valóságnak megfelelően. (Zajos tetszés, helyeslés a szélsőbalon.) Meg kell a királylyal értetni azt, hogy ha együtt érez, gondolkozik a nemzettel, biztosítja ezzel családjának trónját. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A közvélemény Somlóról.

Napról-napra erőteljesebben hangzik a magyar közvélemény elítélő szava Somló Bódogról. Mindinkább látják, hogy az egész heccz felültetésnek készült, a mennyiben egy kiforratlan fiatal embert akartak hamarosan nagy tudóssá tenni.

A heccz azonban ezúttal visszafelé sült el. A zsidók és szabadkőművesek valósággal lefőzést kaptak a miniszteri válaszból, a mikor kereken kijelentette, hogy a királyi katolikus címzés teljesen jogos. Egy csomó éretlen támadásnak vágta be ezzel az útját a miniszter, a minő zűldségek napfényt láttak Nagyváradon mindannyiszor, valahányszor a jogakadémia csak egy kir. kath. jelzésű meghívót is bocsátott ki.

Tanulságos volt az országgyűlési vita a közbeszólások tekintetében is. A szabadkőművesek folyton mosakodnak, hogy a világegyetem törnek ők a katolicizmus ellen. Es ime, mikor szóba kerül a képviselőházban olyan kézzelfogható, tiszta joga a katolikus egyháznak, mint a katolikus alaphól fenntartott iskolák katolikus jellege, mikor ezt a szabadelvű Wlassics miniszter a leghatározottabban elismeri: akkor a szabadkőműves képviselők olyan éktelen

kiabálásban törnek ki, mintha nem is ők akarnának néhány milliócskát elzsebelni a katolikusoktól, hanem fordítva. — A leghigadtabb képviselők egyike, **Batthyányi Tivadar** gróf jellemezte legjobban a szabadkőműves heccziáskodást, mikor elkeseredve kiáltott fel:

— Hát ezek már ki akarnak dobni innen bennünket, katolikusokat?

Természetes, hogy ilyen módon elfordul Somlóéktól a közvéleménynek ama csekély része is, melyet a nagy hang eddig terrorizált s egymás után emelkednek az erélyes hangok Somló ellen. Erdekes, hogy a legfeketébb elfogultságban utazó szabadkőműves zsidó lap, a Pesti Hírlap mélyen hallgat a dologról; a komolyan számbavehető lapok pedig mind Somlóék ellen irnak.

Az Alkotmány így ír:

Megnyugtatta a miniszter a közvéleményt, mert megmagyarázta, hogy az öt feljelentő tanár nem alattomosan, hanem *nyíltan és férfiasan szállt síkra* Somló ur ellen és odamondta Benedeknek, hogy ő azok ellen nem fog semmiféle fegyelmi eljárást indítani. Még kielégítőbb a nagyváradi jogakadémia *katholikus jellegének és jogi természetének nyilvános elismerése*, mert ezzel a szabadkőművesek *melegnyelvet* a képviselőház összes katolikusainak helyeslése közt utasította vissza.

Nagyon erősnek bizonyult tehát a katolikus közvélemény ebben a parlamentben a keresztény vallás igazságának és a katolikus egyház jogainak védelmében. Másképp volt ez előtt tíz évvel és eddig még sohasem volt a katolikusoknak annyi bátorságuk, mint most. A szabadkőművesség pedig ezzel szemben lehetetlennek bizonyult.

Különben még egy tanúság is van a Somlóügyből, az, hogy *ha a katolikus autonomia útján rendezve volna már a katolikus vagyionból fenntartott intézetek sorsa, akkor ez az ügy is mindjárt más megvilágításban tünne fel* s mindenki belátná — még ha nem osztaná is a nagyváradi tanárok tudományos nézetét — hogy *a nagyváradi tanároknak igazuk volt*. Ekkor a Ház nem elégedett volna meg a miniszteri válaszzal, mely ha meg is védte a denuncziális vádjától a tanárokat, a sérelmes dolgon nem változtatott.

A *Budapesti Hírlap* az ifjoncz magyar evoluzionisták alapos tévedéseit mutatja ki; kár, hogy le nem vonja a következtetést is: ezek az urak váltottak ugyan öt hatosért magyar nevet, de ebben meg is találták teljesen

— Tudod-e édes, hogy mennyire szeretlek? Ha csak egy percig is hitelt adnék annak, amit a teás csészeből olvastam, hogy egy másik férfi már érintette az ajkaidat.

— Hát azt láttad benne, hogy valaki megcsókolt? — kérdezte a leány halálra vált arccsal.

— Igen, láttam, amint megcsókolt téged, láttam az egész multadat, és mintha egy ismeretlen hang azt suttogta volna: »Ha nem tartja be a helyes irányt, a rózsás út, amelyen elindult, csupa tövissé fog válni.« Constance, édes — tette hozzá szenvedélyesen és megszorította a leány kezét — mondja, jól láttam-e a multját? Valljon be mindent, mindent megbocsátok, de azt az egyet, ha most megcsal — soha!

A férfi hangja vehemens lett és egyre szorosabban fogta a leány kézcsuklóját. A leány pedig mind sápadtabb lett és szemei rémülten tágláltak ki.

— Az igazat akarja? — kérdezte rekedten és elfordította tőle az arcát. — Nos, semmi mondani valóm sincsen. Az volt a multam, amit már elmondtam. Egyedül töltöttem a gyermekkoromat és a leányságomat. A szerelmet pedig nem ismertem addig, ameddig maga meg nem tanított rá.

— Constance, — szólott a férfi komolyan — Constance, mondja meg az igazat. Tudja, hogy imádom, ha most mindent elmond, még meg tudnék bocsátani, de ha most megcsal és

ezt valaha megtudom — — Mondja, szeretett mást rajtam kívül?

A leány erőszakkal kivonta a kezét a férfi vasmarkából és lángoló arccsal válaszolt neki:

— Esküszöm, hogy soha férfi nem játszott szerepet az életemben. A tealevelek hazudtak, soha férfi ajka nem érintette a számam — esküszöm! Oh higj nekem, — tört ki belőle végtelenül gyöngéden — mert ha kétkelkedel a szerelmemben, megszakad a szívem!

És a férfi, elvakulva ennyi szépségtől elfelejtette a jóslatokat, a gyanút, csak a könnyörgő kék szemeket látta már és — hitt.

Éjszaka pedig egy halálsápadt női arc tekintett ki a holdtól megvilágított kertbe.

— Vajjon megtartottam-e a helyes irányt? kérdezte önmagától suttogva.

A templomban halálos csendben kísérték figyelemmel Maitland Felixot, amidőn a jeggyűrűt a menyasszonya ujjára huzta.

A menyasszonyt sohasem látta még senki olyan gyönyörűnek, mint amilyen ezen a napon volt. Hosszu uszálya festői redőzetekben omlott szét körülötte, aranyhajára pedig ráfűzött a nap sugára. Minden oldalról hallani lehetett az elragadtatás kifejezését. Most már csaknem vége volt a ceremóniának, a gyűrű

már az ujjakon ragyogott, csak az eskü hiányzott még. E perczen a templomban mozgás támadt. A sekrestyés lépett az eskeztést végző paphoz és egypár szót sugott a fülébe.

A pap zavartan nézett az előtte álló párra és így szólott hozzájuk:

— Egy váratlan esemény adta elő magát, kérem, sziveskedjenek engem a sekrestyébe követni.

A jegyesek bizonytalan léptekkel követték a papot, mindenkinek feltűnt a leány halálos sáppadtsága. Folyton a jóslat csengett a fülében: »A jeggyűrű már az ujján lesz, de a szerződés sohase lesz aláírva.«

A sekrestyés kitarta előttük az ajtó és beléptek a szűk szobácskába. A menyasszony ajkait egy éles sikoly hagyta el: a szoba közepén egy férfi állott s jéghideg, vészjósló tekintettel mérte végig a menyasszonyi ruhát és koszorút.

— Ah, Jem! — kiáltott Constance. — Miért jöttél ide, hogy tudtad meg hollételem?

— Nos, hát a saját fivéred csak ott lehet az esküvődön — válaszolta amaz szemtelentül. — Ez az új sógor, nemde? — Mondd csak, mit csináltál az első férjeddal?

— Az első férje? — kérdezte Felix Constancehoz fordulva. — Mit beszél ez az ember, már most követelem az igazságot.

— Mindent elmondok — zokogott fel a leány és térdre borult előtte — csak igérd meg, hogy megbocsátasz!

a hazafias kötelességteljesítés netovábbját. Magyar szívet ne keressünk nálunk. A cikkből közöljük a következő sorokat:

Igen jól tudjuk, hogy az az irány, a melyhez Somló Bódog is tartozik, neveti és csufolja a magyar jelzőt a tudomány mellett. A tudomány nem lehet magyar vagy német, annak nemzetközi a jellege, mondják ők. Es lenézik a történeti fejlődést, melynek emlékeihez és vívmányaihoz mi »ósdiaik« oly csökönyösen ragaszkodunk. Es ezt annak az elméletnek a nevében merik mondani, mely éppen a fejlődés természetesen elvét vitte be a társadalmi tudományokba. *Soha így vissza nem éltek egy szóval, mint ezek az urak a fejlődés szóval.* Soha így félre nem értettek egy nagy gondolatot, mint a magyar evoluzionisták az evolúció gondolatát. Midőn ők a maguk igen kétes elveivel új irányt akar ak szabni a nemzeti fejlődésnek, elfelejtik, hogy épp az evolúció eszméje kizárja az ily erőszakos, elméleti beavatkozásokat. Es midőn a nemzeti eszmét kicsinylik — mert bizony kicsinylik, ez való igaz! — újra hütlenné válnak saját elvükhöz.

Magyaros öszinteséggel és kérlelhetlen egyenességgel a *Magyarország* következőket írja:

A házasság intézménye, a tulajdon szentsége és a felekezetek és osztályok közötti békeség a társadalomnak és a jogrendnek alapja, azokat tehát kathedrán tanító embernek ilyen formában támadni meg nem engedett dolog. *Ez nem a tanszabadság, hanem a jogrend kérdése,* amelyet az élő, különösen jogász nemzeték lelkébe be kell vétni, nem pedig onnan kiirtani.

Az pedig merő *ostobaság*, hogy nálunk az irodalomtörténetek »csak a régi lomnak dicőségét zengik.« Az a »régi lom« a magyar nemzetnek becses, legalább is annyira, mint Somló Bódognak a Pikler tanítása, kit kérkedve a szociológia legnagyobb klasszikusának hirdet.

Es micsoda *hülye, cinikus* állítás az, hogy »az iskola a szomorúságok kifogyhatatlan forrása,« hogy »a borzasztóságok legborzasztóbbika az, hogy az oktatás jelentékeny része oly papok kezében van, akik az igazság fényét megtörve engedik az ifjuság szemébe jutni.«

Az ilyen beszéd sehol sem illik egy tanár szájába, de legkevésbé illik egy tanár szájába akkor, ha az illető egy *katholikus intézetben* vállal *jelzésért* tanári állást.

Ezt akarták a szabaddkötövényesek és leib-huszárjaik Somlónak elérni? Nos, megkapták.

Es az egész hallgatóság előtt elmondta, hogy volt neki egyszer egy férje, akitől azonban már régen elszakadt.

— De most már meg is halt — tette hozzá kétségbeesett jajszóval. — Igazán meghalt!

— Igaz, hogy meghalt, még pedig biztos halállal mult ki — szólott most újra a fiatal nő fivére. — Eppen ezért Constance nővérem nagyon ügyesen kieszt magának egy második házasságot. De én, mint jó fivér, nem vehettem lelkemre, hogy ennyire becsapjon egy becsületes uriembert!

— Fivére önnek ez az ember? — kérdezte Felix szigoruan.

— Igen. De gyűlöl engem és mindig elront minden tervemet.

— Igazad van, még eddig mindent elrontottam és ezentul is úgy szándékozom cselekedni és ha ez az ember megbocsát neked — akkor ő egy örült! E szavakkal a férfi elhagyta a sekrestyét.

Lassankint mindenki kivonult a kis szobáskából, csak ketten maradtak ott egyedül: Constance és Félix.

— Bocsáss meg nekem! — nyögte a fiatal nő, esdő tekintetét vetett a férfi szigorú arcára. De az a fejét rázta.

— Mindent meg tudtam volna bocsátani, de azt az egyet, hogy hazudott — soha.

E szavakkal ő is ott hagyta a leányt és sohasem látták többé egymást.

Városi közügyek.

Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését, amely a szokottnál élénkebb és érdekesebb volt. A kir. pénzügyigazgatóság képviselőjében Pfuhl Agoston ur volt jelen, tehát valaminek kellett következni, ami a rendes polgári észszel és az eddigi humanus gyakorlattal ellenkezik. A másik összejöttökzés a kir. ügyészséggel esett meg, bizonyos dolok tisztítása tárgyában.

Az ülésen Beöthy László főispán elnökölt; jelen voltak: Rimler Károly polgármester, Sipos Orbán kir. tanfelügyelő, Pfuhl Agoston kir. pénzügyigazg. helyettes, Varró Domokos kir. főmérnök, Dús László főügyész, Bordé Ferenc főjegyző, dr. Baróthy Akos v. főorvos, dr. Grámm Károly h. árvaszéki elnök, Rádl Odön, Huzella Gyula, Szokoly Tamás és dr. Berkovits Ferenc.

Bordé Ferenc főjegyző felolvasta a polgármester jelentését a közigazgatás május havi állapotáról. A jelentés érdekesebb adatai a következők:

A közegészségügy május hóban Nagyváradon általánosságban jó volt, népmozgalmi tekintetből azonban kedvezőtlennek mutatkozott, mert a halálozások 12-vel multak felül a születések számát. A hevenyfertőző betegségek közül a kanyaró Ujvároson és Olasziban lényegesen csökkent, míg Várad-Váralján és Velenczén ez a betegség lényegesen szaporodott, amennyiben ezen városrészekben 60 kanyaró eset fordult elő, 4 halálozással. Vörheny 10, difteritisz szintén 10 esetben fordult elő 1—1 halálozással. — Született 57 fiú és 55 leány, összesen 112 gyermek; meghalt 59 fi és 65 nő, összesen 124 egyén; városrészek szerint: Ujvároson 33, Olasziban 27, Váralja-Velenczén 35, a kórházakban 29. Az elhaltak közül 60 öt éven aluli. Szegény beteg 597 gyógykezelettet. Az állategészségügyre előterjeszti a polgármester, hogy a szomszédos Pecze-Szöllös községből a száj- és körömfájást behurcolták s e miatt zárlat volt a városra, de a haj megszűntével a zárlat csakhamar feloldatott.

A közbiztonság eléggé jó volt májusban. Lopás 32, hamispénz forgalomba hozatala 2, idegen vagyon rongálás 1, tiltott szerencsejáték 1, rágalmazás 2, izgatás 1, hatóság elleni erőszak 1, könnyű testisértés 27, súlyos testisértés 4 jelentetett be. A nyomozás 54 esetben eredményes, 14 esetben eredménytelen volt. A kir. ügyészség rendelkezésére 28 esetben eszközöltek nyomozást. Kihágási feljelentés 131 esetben tétetett. Egy öngyilkossági eset volt májusban.

Az adófizetésnél május folyamán kevesebb folyt be, mint a mult év május havában, azonban ha tekintetbe vesszük, hogy a politikai viszonyok miatt a végrehajtások szüneteltek, az eredmény kielégítő. Befolyt:

kincstári adóban	99,728 kor. 25 fillér
» kamatban	274 » 52 »
betegpótlási pótdobban	2851 » 81 »
» kamatban	— » 97 »
hadmentességi adóban	137 » 12 »
» kamatban	5 » 23 »
házasági adóban	46 » — »
munkás- és cselédpénztár díjban	32 » 40 »

Törvényhatósági utadobban befolyt 7660 kor. 45 fillér, kamatban 21 kor. 96 fillér.

A jelentést tudomásul vették, a felolvasott s már ismerttetett miniszteri leiratokkal együtt.

Hosszabb vitát keltett a kir. ügyészség felebbezése. Az emésztő gödrök tisztítása ugyanis vállalatba van adva Nagyváradon, ennek daczára a fogházépület emésztő gödreit a kir. ügyészség házilag kezelte. A vállalkozó hivatkozva a miniszter által jóváhagyott szabályzatra, panaszt emelt ez ellen a rendőrségnél s a rendőrség a vállalkozónak adott igazat. Ezt megfélebbezte a kir. ügyészség.

Hosszas vita indult meg, amelynek folyamán dr. Berkovits Ferenc azt indítványozta, hogy a felebbezés elutasításával indítsák meg a kihágási eljárást a kir. ügyészség ellen.

A kérdést a főispán vágta ketté, hogy a kecske is jól lakják és a káposzta is megma-

radjon. Hagyják az eljárást függőben, amíg a kir. ügyészség e tekintetben a miniszternél eljár. A bizottság elfogadta a főispán halasztási indítványát.

A községi iskolaszéknél megüresedett tanítói állások betöltéséhez választási elnökül a közigazgatási bizottság Sipos Orbán kir. tanfelügyelőt küldte ki s egyben kimondotta, hogy tekintettel a pályázók nagy számára, a csak most elhalt Euday Béla tanító helyét is betöltik.

Pfuhl Agoston hely. pénzügyigazgató több olyan hadmentességi díjfeladásra kötelezett egyénre, akik a szokásos jövedelem bevallást elmulasztották, az évi díj 3-szorosában javasolta a büntetés kiszabását.

Ez a bár törvénytörő, de Nagyváradon szokatlan előterjesztés még az elnökölő főispánnál is megütöközést keltett, aki elősmerte a javaslat törvényességét, de mégis annak eljítését kérte.

Szokoly Tamás a büntetést egyszeresen kérte megállapítani.

Bordé Ferenc hivatkozik rá, hogy 10 éves adóügyi tanácsnoksága alatt ilyenre soha nem volt példa. Addig küldött a bevallások után, míg azokat megkapta, de büntetés soha nem volt.

Pfuhl Agoston azonban ráfeküdt a törvényre s hivatkozott arra, hogy a büntetés az állampénztár, azért is szorítja. (Arról azonban elfelejtkezett ez az élő adóprés, hogy a közegeknek is járna a büntetésből.)

A közigazgatási bizottság azonban elvetette a javaslatot s a Szokoly indítványát fogadta el.

A végeredmény mégis csak az lesz, hogy Pfuhl ur »tisztelettel fele.« ez és a legfőbb fináncz neki ad igazat s az adóprés körül tett érdemeinek rovását egygyel emeli. Hja, így jutunk előre azon a bizonyos létrán, amely a pénzügyigazgatói álláshoz visz.

Ezzel este véget ért az ülés.

A magántudós levelei.

A nagy férfiak szokása, hogy emlékirataikat kiadják s azokat nem olvassa el senki.

Most kaptunk egy lila füzetet, a mely leveleket tartalmaz. Ezeket a leveleket el fogja olvasni mindenki, a ki — ingyen jut hozzájuk.

A levelek részben irottak, részben kapottak. Az irottak olyanok, a minőket józan ember nem ír, a kapottak olyanok, a minőket józan ember nem kap s ha kap, akkor sem tesz az ablakába.

Ezek után közölhetjük, hogy a füzet szerzője, a levelek írója és kapója Földvári Jakab »magántudós, a szabadalmazott Thermál gyógyeszköz feltalálója.« Ott van az arcképe is a füzetben, sárga szandáljaival együtt, »mert cipőre és subiczkra nem telik.«

Egyébként közöljük a Jakab urhoz intézett és közzétett levelekből a következő kis izelitőket:

Szeretem a krumplit sülle,
Jakab urat hanyatt dülle,
Előre, előre,
A Lipótmezőre! N. N.

Nagyságos Földvári Jakab, a télen-nyáron fej nélkül futó (célzás arra, hogy F. J. hajadonfővel jár) Orlandó, magántudományban sántikáló örült spanyol urnak, ugyis mint a zsidó lapokban nyilttéri wuczlinak. Németyölgý.

Jakab, gyere haza, minden meg van bocsátva. A lipótmezei tébolyda igazgatósága.

Kedves Jakab!
Törjön ki a nyakad.

Hazafy Veray János.

Ezek után elképzelheti mindenki, micsoda leveleket írhat az, aki ilyeneket kap s azokat közzé is teszi.

UJDONSAGOK.

A freiburgi egyetem.

Csak tegnapelőtt mutattunk rá Vészi Józsefnek egy pár takaros baklövésre s megint az ő írásbeli dolgozatainak korrigálásával kell foglalkoznunk.

A *Budapesti Napló* tegnapi vezércikkében kapcsolatosan a Somló esettel arra hivatkozik Vészi, hogy Weismann professor, ez a tudálékos német, akinek könyvéből merítette bámulatos bölcsességét Somló tanár, a breisgauti Freiburgban a *katholikus* egyetemen az élettan tanára és nagyon istentelen teoriákat hirdet.

Hogy Weismann professor istentelenebb Hückelnél is (akinek teoriáit különben — melleleg legyen megjegyezve — Pasteur felfedezése halomra döntötte) készségesen elhiszük Vészinak és Somlónak; azt is elhiszük, hogy ez a német egyetemi professor a breisgauti Freiburgban; — de abban szörnyen tévednek Vészi és Somló, ha a breisgauti freiburgi egyetemet *katholikus* egyetemnek gondolják.

Van igenis *kath.* egyetem *Freiburgban*, de ez a Freiburg véletlenül nem Breisgauban van, hanem *Schweizban*. Ezt pedig annál inkább kellene tudnia Vészinak, mert itt — a schweizi Freiburgban — tanít a reformkatholicizmus egyik vezére: *Echart*.

A társadalomtudomány és evolúcionális élettan mellett jó lenne ezeknek az uraknak — egy kis földrajzot is tanulni. Akkor legalább keve-ebb baklövést követnének el.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Félfürdő.

	Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velenze	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Félfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Félfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat							
Félfürdő ind.	8.30	10.42	—	3. —	5.34	7.20	9.53	
Rontó	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velenze	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	
Nagyvárad-Vásártér ér.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	
N.-várad áll. ér.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.32	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perzig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJEKOZTATO.

Június 6. A biharmegyei nőegylet választm. gyűlése d. u. 4 órakor báró Gerliczyné lakásán.
Június 7. A biharmegyei Casino közgyűlése d. u. 5 órakor.
Június 11—12. Iparosifjak műkedvelő előadása.
Június 16. R. zsakiállítás a színházban.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva mind a vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Személyi hir.** Dr. *Hoványi Géza*, a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatója hosszas távolléte után nejevel *Amon Margittal* hazaérkezett s átvette a takarékpénztár ügyeinek vezetését.

* **Magyar távirat a trónörökösöktől.** *Ferencz Ferdinánd* trónörökös *Rimély Károly* beszterczebányai püspököt tiz éves püspöki jubileuma alkalmából a következő magyar szövegű távirattal üdvözölte:

Nagy örömmünkre szolgál, hogy excellenziádat tízéves püspöki jubileuma alkalmából szívből üdvözölhetjük. Kérjük az Istent, hogy nagyméltóságodat, a Krisztus szíve szerinti főpásztor, a lánglelkű hazafit az egyház és a haza javára még igen számos éven át a legjobb egészségben tartsa és éltesse.

Ferencz Ferdinánd főherceg.
Hohenberg Zsófia hercegnő.

* **A villamosmü igazgatójának kinevezése.** A villamos világítás utcai berendezése Nagyváradon már jó előre haladt, de most, mikor már mindig fontosabb dolgok következnek kivitelre, a villamosmü igazgatójának és főszereplőjének jelenléte mindjobban szükséges. Eddig is kár, hogy nem volt meg a városnak ezekre a dolgokra a saját szakközege. A kinevezést azonban késleltette a szabályrendelet jóváhagyása. Ez már nem késhet soká s éppen ezért a szakbizottság szombaton délután 3 órakor ülést tart s ekkor veszi tárgyalás alá a pályázatokat. A kinevezési jog a polgármesteré. Alig volt hosszú idő óta ilyen fontos kérdése Nagyváradnak. Előttünk a számos példa, hogy milyen befolyással lehet a következménye ennél a kérdésnél a kinevezésnek a város jövő pénzügyi életére. Félre minden protekcióval, mert itt egy tévedést nem lehet pár ezer koronával pótolni.

* **Műének a békéscsabai kath. templomban.** Mint békéscsabai tudósítónk írja, Pünkösd mindkét napján az ottani polgári leányiskola róm. kath. növendékeiből alakult énekkar adott elő egy gyönyörű szép kétszólamu éneket *Irsa József* gimnáziumi ének- és zenetanár vezetésével. A nemes vállalkozást szép siker koronázta. A leánykák bájos éneke mély hatást tett a templomban jelenlévő óriási számú ajátoskodóra. A lélekemelő énekhez méltó volt *Irsa Ferencz* állami tanító művészi orgonakiséréte.

* **Az új városház kárpitos munkái.** Nagyvárad város új székházának kárpitos munkálatára már korábban megtartották az árlejtési, azonban az nem vezetett a kellő eredményre. Tegnap délelőtt volt az újabb árlejtés, amelynél a négy pályázó közül *Preis Mihály* és fia ajánlata 15% engedménnyel volt a legolcsóbb. Pályáztak még: *Tarsoly Ferencz*, *Széles Lajos* és *Dull László* együttesen, továbbá *Kauczil Lipót* és *Barza József*, külön-külön, mindannyia 10% engedménnyel. Így a *Preis* cégé lett a munkálat.

* **Sikeresei bírói vizsga.** *Patzkó Antal*, a nagyvárad kir. törvényszék kiváló képzettségű aljegyzője a napokban kitűnő sikerrel tette le Budapesten a bírói vizsgát.

* **Nagy postalopás.** A szenzációs postalopásról a széles mederben megindult nyomozásnak eddigi eredményeit következőkben közöljük. Tegnap reggel *Siket Traján* postatanácsos és *Kreccsányi Kálmán* detektívönök kimentek a helyszínére a Fehér-útra, ahol a felőrt postakocsi megtalálták. Megállapították, hogy az elől lévő tartályban 57.000 korona készpénz, négy darab ezer koronás, egy darab négyezer koronás, egy darab tízezer koronás és még más három pénzes levél volt, mely többi-eknek tartalmát eddig nem állapították meg. Ehhez a pénzhez *Micsinai* nem juthatott és ezt hiánytalanul meg is találták. A hátul lévő tartályban egy finom acélból készült, pántokkal ellátott láda volt, mely 98.000 koronát tartalmazott. Ezt a ládát *Micsinai* tartalmával együtt

emelte. Az ellopott összeg tehát pontosan 98.000 korona. A postaigazgatóság embereinek véleménye szerint a ládát feltörni ugyszólván lehetetlen, és fel kell robbantani, hogy tartalmához jussanak. A vizsgálatot a rendőrségen *Bérczy kapitány* vezeti. A főkapitányság még az éjjel megsürgönyözte *Zimonyba*, *Belgrádba*, *Bécsbe*, *Fiuméba*, *Bukarestbe* és *Oderbergbe* *Micsinai* személyleírását. Jelentkezett még a rendőrségen egy *Goger István* nevű 16 éves lakatossegéd is, aki a *Soroksári-ut* 32. szám alatti házban lakik, ahol *Micsinainak* is a szállása volt. *Goger* elmondta, hogy a múlt hónapban *Micsinai* kérte őt, hogy csináljon neki egy kulcsot a hátsó tartályhoz, hogy oda kabátját betehesse. *Goger* meg is csinálta a kulcsot és ezzel nyitotta ki *Micsinai* a hátsó tartályt, melyből a 98.000 koronát tartalmazó tárczát el-emelte.

* **Allami segély a keresk. tanonciskoláknak.** A vallás- és közoktatástügyi miniszter a nagyvárad kereskedelmi tanonciskola fenntartására 800 korona államsegélyt engedélyezett a folyó tanévre.

* **Halálozás.** Részvétellel értesültünk *Zana* Agoston várad polgár gyászáról. Leányának haláláról a következő gyászjelentést vettük:

Zana Agoston és neje szül. *Lengyel Borbála* a magok, valamint gyermekei: *Zana János* és neje szül. *Kása Gizella*, *Zana Vilmos* és neje szül. *Lisznyai Mariska* és gyermekei: *Zoltán*, *Ilonka* és *Béla*, *Zana Erzsike* és az összes rokonok fájdalomtelt szívvel tudatják a felejtethen jó leány, testvér, sógornő, nagynéne és rokon, jászladányi *Zana Jolán*ának folyó évi június hó 3-án, déli 12 órakor, életének 22-ik évében, hosszas szenvedés és a haladók szentségeinek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyane hó 5-én, d. e. 11 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint *Schlauch-tér* 28. számú gyászháznál beszenteltetni és olasz-i sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyane hó 6-án, d. e. 10 órakor fog a *premontrei-rend* templomában az egek Urának bemutatattani. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1903. június 3. Aلدás és béke lengjen drága porai felett!

* **Lépre került tolvaj urasági inas.** Jó fogást csinált tegnap a nagyvárad rendőrség egyik ügyes nyomozó rendőre, *Drén Gábor*. *Vajda Lajos* kunágotai földbirtokos táviratilag kereste meg ugyanis a nagyvárad rendőrkapitányi hivatalt, hogy inasa, *Táskai István* 1050 koronáig meglopta és megszökött. A megkeresésre *Drén Gábor* tegnapelőtt este kiment a vasut állomáshoz figyelni a közlekedőket. Egyszer csak kit lát a perrronon a rendőrt, mint *Táskait*, kit a táviratban közölt személyleírás alapján ismert fel. *Drén* az urasági inast tartóztatta s a rendőrségre kísérte, hol kihallgatták és megmotozták. Az ellopott összegből még 803 koronát megtaláltak nála. A rendőrség távirati uton értesítette a kunágotai csendőrséget, hogy *Táskai* hazaszállításáról gondoskodják. Addig is a nagyvárad rendőrség vendégszeretettel élvezi.

* **Behatolás álkulccsal.** *Minacsek* Andrásné született *Kiss Zsuzsa* *Fecske-utca* 32. szám alatt levő lakásába tegnap reggel ismeretlen tettes álkulccsal behatolt és 6 korona értékű ágyneműt ellopott. A rendőrség nyomoz.

* **Találtatott egy ezüst remontoire óra.** Atehető a rendőrség 4-ik számú szobájában.

x **Felhívjuk olvasóink figyelmét** *Andriská Jenő* uri és női divatkereskedő cég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

MŰVESZET.

A zeneiskola hangversenye.

Már említettük, hogy a nagyváradai zenekedvelők egyesülete által fenntartott zeneiskola legközelebbi vasárnap délután 4 órakor az egyesület helyiségében 60, illetve 40 fillér belépti díj mellett hangversenyt rendez. A műsor a következő:

Műsor:

1. Mazalik J. »Violin Concert.« Zongora kíséret mellett, hegedűn előadja: László József.
2. Haydn: »Sonatine C'dur.« zongorán előadja: Békési Piroska.
3. Mozart: Larghetto az op. 108-ból, Zongora kíséret mellett Gordonkán előadja: Mazalik Nándor.
4. Magyar dalok. Czimbalmón előadja: Palóczy Juliska.
5. a.) Chopin: Op. 6 No. 1 »Mazurka.« dal.
b.) Mendelsohn-Bartholdy »Tavaszi dal« Zongorán előadja: Bühl Kornélia.
6. Bach-Gonod: »Meditation.« Előadják 1. hegedűn: László József, Bleier Stefania, Bérczi Mariska és Erzsike, Jámbor Rózsika, Csalah Gusztáv, Glück Antal, Mazalik Nándor és Alfréd, Melcher Károly, Polgár Károly és Gyula, Réz István, Weimann Izsó, Zsigó György, — Gordonkán: Réz László, Zongorán: Almosdy Teréz, — Harmonium: Várszeghy Lajos.
7. »Magyar Dalok« Eneklő: Herkner Elvira. Zongorán kíséri: Rafael Irma.
8. Moszkowski Mór: Op. 4. »Caprice.« Zongorán előadja: Rafael Irma.
9. Behr F. »A vidám cigány« magyar nótá. Zongorán négy kézre előadják: Melcher Margit és Erzsike.
10. Mozart V. A. »Ave verum.« Előadják I. hegedűn: Krausz Irma, Békési Piroska, Szabó Mariska, Bócz Aurel, Salamon László, — II. hegedűn: Pongrácz Margit, Kovács Erzsike, Kolosvári Sárika, Flegmann Odön, Szabó Andor, — Gordonkán: Békési Leó, — Zongorán: Réz Klára, — Harmoniumon: Rafael Irma, — Czimbalmón: Bodnár Gizella.

TANUGY.

Évvégi vizsgálatok a főgymnáziumban.

A nagyváradai premontrei főgymnáziumban a f. iskolai évben az évvégi vizsgálatokat a következő sorrendben tartjuk meg:

A) A magántanulók vizsgálatai:

Június 9-én, (kedden) a magántanulók írásbeli vizsgálata.
Június 10-én, (szerdán) a magántanulók szóbeli vizsgálata.

B) A nyilvános, rendes tanulók vizsgálatai:

- Június 3-án, (szerdán) d. u. 3—4 Gyorsírás.
Június 4-én, (csütörtökön) d. u. 3—4. Francia nyelv.
Június 6-án, (szombaton) d. e. 11—1. Egészségtan.
Június 6-án, (szombaton) d. u. 3—4. Műének.
Június 6-án, (szombaton) d. u. 4—5. Tornaverseny.
Június 9-én (kedden) d. e. A) III, B) VII. osztályok hittani vizsgálata.
Június 10-én, (szerdán) d. e. Az I. A) — III. A) osztályok hittani vizsgálata.
Június 12-én, (pénteken) d. e. IV. osztály Latin, történet. V. oszt. Magyar, latin, gör. pótló. VII. oszt. Magyar, német, latin.
Június 13-án, (szombaton) d. e. I. A) o. Magyar, latin. I. B) o. Magyar, latin. II. A) o. Földrajz, természetrajz. II. B) o. Földrajz, természetrajz. III. A) o. Földrajz, számítás, mértan. III. B) o. Latin, történet. IV. o. Latin, görög, gör. pótló.
Június 16-án, (kedden) d. e. IV. o. Algebra, természetrajz, rajz, mértan. V. o. Német, görög, történet.
Június 17-én, (szerdán) d. e. I. A) o. Számítás, rajz, mértan. II. A) o. Magyar, latin. II. B) o. Magyar, latin. III. A) o. Német, történet. III. B) o. d. u. 3 órakor Földrajz, számítás, rajz, mértan. VII. o. d. e. Mennyiségtan, természettan.

Július 18-án, (csütörtökön) d. e. I. B) o. Számítás, rajz, mértan. VI. o. Magyar, német, történet.

Június 20-án, (szombaton) d. e. I. A) o. Földrajz, természetrajz. II. A) o. Számítás, rajz, mértan. III. A) o. Magyar, latin. IV. o. Magyar, német.

Június 22-én, (hétfőn) d. e. II. B) o. Számítás, rajz, mértan. III. B) o. Magyar, német.

Június 23-án, (kedden) d. e. I. B) o. Földrajz, természetrajz. V. o. Természetrajz, mennyiségtan. VII. o. Görög, görög-pótló, történet.

Június 24-én, (szerdán) d. e. VI. o. Természetrajz, mennyiségtan.

Június 29-én, (hétfőn) d. e. 9 órakor Te Deum. Evzáró ünnepély.

E vizsgálatokra és az evzáró ünnepélyre a mélyen tisztelt szülőket, a tek. szerkesztőket, a tanügy barátait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja

Nagyvárad, 1903. évi június hó 3-án
az igazgatóság.

NYILTTÉR.

Meghívó.

A Szent László-nyomda részvénytársaság 1903. június hó 20-án, d. u. 6 órakor a Kath. Körben tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ez uton hívja meg

az igazgatóság.

A gyűlés tárgyai:

1. Az 1902. év mérlege és az igazgatóság jelentése az üzletév eredményéről.
2. A feltűgyelő-bizottság jelentése a mérleg vizsgálatáról.

JEGYZET: A f. hó 4-ére hirdetett közgyűlésen határozatképes számban nem jelentek meg a részvényesek. Az alapszabályok 19. §-a értelmében ez újból hirdetett közgyűlésen a jelenlevők határoznak, tekintet nélkül az általuk képviselt részvények számára.

Igazságszolgáltatás.

Ellített párbajozók. A kir. tábla büntető tanácsa tegnap hagyta jóvá a Kelen Béla és Bíró Lajos között történt párbaj ügyében a törvényszék ítéletét, mely Kelen Bélát 1 havi államfogházzal büntette.

Erőszakos szocialista. A múlt téli sztrájkok alkalmából a Nagypiaczton tartott munkásgyűlésen a munkások vezetői és a rendőrség között hevesebb jelenet játszódott le. Többek között Ehrenfeld Adolf erőszakosan fenyegetőzött. E miatt hatóság elleni erőszak címén pör folyik Ehrenfeld ellen a törvényszéken, melyben ma lesz a főtárgyalás.

IPARÜGYEK.

Vizsgálatok az ipariskolában.

Az iparos tanonciskolában az evzáró vizsgálatok f. hó 6-án kezdődnek meg s tartanak 20-ig. Az elméleti vizsgálatok minden osztályban a rendes előadások idején este 6—8-ig történnek, míg a szakos rajzkiállítás f. hó 21-én d. e. 10—12-ig és d. u. 2—4-ig tartatik az ipariskola I. e. 19. sz. teremében.

Ugyancsak ez év végével f. hó 20. és 21-én tanoncizomunka kiállítás lesz a reáliskola tornacsarnokában, hova a tárgyak 17-én és 18-án adhatók be.

Ezen vizsgálatok és kiállításokra a t. mesztereket, szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az ipariskola igazgatósága.

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Sorsjáték.

Regény

Irta: Stella (Szöke Berta.)

7

— Tudod-e anyuska, hogy ez egy igen érdekes história, — szólalt meg Vajda, amint Kapocs egyik legszebb, de egyszersmind legnéptelenebb mellékutcáján végig lépdelt. — Ki hitte volna, hogy olyan mély benyomást tett arra a fiatal emberre! Pedig mi volt még akkor, egy kis fruska, alig 15 éves.

— Bizony ma nem dicsekedhetünk ilyenével. — felelt Vajdáné, — szívesen foglalkoznak vele, az egyszer igaz, de... ez aztán minden. Végre is ilyen csinos, aztán meg szellemes leány, nagyobb hódítást kellene hogy csináljon.

— Éppen az a baj, hogy nagyon is okos, inkább fiúnak született volna. Sok gondot okoz nekem, a mai férfiak bár fennen hirdetik a nőemancipáció létjogosultságát, mégis szinte félnek az igazán művelt, okos nőktől. Ez a Láposi...

— Nehezen fogunk neki férjet találni. Mindig is mondtam én neked, hogy ne tanítsassuk. Ha egyszerű házas nevelést kap, jó háziasszony lesz belőle, de így! Isten tudja, bele fogja-e magát élni egy sovány egyszerű kis háztartás által reá rótt kötelmekbe. Mert végre is gazdag férjre csak nem számíthatunk! Az a 20—30 ezer frtocska nem pénz a mai világban.

— Ez mind igaz. Hanem ha ő azt fogja kapni, ak t szeret, akkor nem félttem. Azért mindenre képes lesz. És ez a Láposi...

— De már arról szó sem lehet...

— Ugyan miért kérlek, talán Tornyai miatt? hát azt hiszed, igaz szerelme volt az, a mi hozzá fűzte. Dehogy! Bohó ábránd. A hiúságának hizelgett annak a nagy komoly embernek az érdeklődése, egyéb semmi! Ő azt hitte csakugyan szerelmes, pedig...

— Tudod, én mégis félek, mikép az az érzelem nemcsak holmi szalmaláng lett legyen, hanem komolyabb, mélyebb... Hisz látod, milyen a kedélye, még most is, hónapok múltán.

— Nem, e tekintetben jobban ismerem őt, nem kell félni. A véletlen is segítségünkre jött, ez az új kaland el fogja törölni a régi emléket teljesen. Aztán a változatosság is jól fog hatni reá. Csak jöjjön már Gyula és vinné.

— Az igazat megvallva, nem szívesen engedem el magam mellől.

— Ugyan ne gyerekeskedjél kérlek. Neki szüksége van most az új környezetre, más levegőre, meglásd teljesen gyógyultan fog haza térni, a szíve már bizonyára annak a Láposi seladonnak a képével van tele. Es ez nem volna baj, az komoly.

— No hiszen szép gyógyulás! Menj te vén ábrándozó. Nem tudom, mikor leszesz már kissé realisabb? Mikor szálsz le már azokból a régiókból, hol egyebet nem találsz fatamorgánáknál. En nem értem, hogy tudsz ilyen lenni.

— Miért fessegeted fiam ismét ezt a tárgyat. Még ha használnál vele! Már elfeledkezett a fegyverszünetünkről. Hidd el kérlek, e nélkül is olyan sivárnak, olyan vigasztalannak találnám a létet. De ne beszéljünk róla, ugy sem segíthetsz a dolgon és én nem is akarok.

— Ha már bele kell nyugodnom a változatlanba, csak egyre kérlek. Mártát hagyd békén!

— Anyuskám kérlek ne haragits meg. Ugy beszélsz mindig, mintha legalább is én volnék az ő természetéért felelős, mintha én volnék az oka, hogy Márta szívesebben foglalkozik a klasszikusokkal, mint a paradicsom főzés elmeletével.

— Azt nem mondtam, de hogy nem vagy az én pártomon, azt el kell ismerned.

Nem is lehetek, mert inkább rontanék rajta. Már sokszor kértelek, ne forsirozd annyiszor ezt a dolgot, az ellenkezőjét éred el vele. Kétsz fel inkább az ambícióját több eredménnyel fogsz felmutathatni.

De már nagyon is messze eljöttem. Ismét veled öregem. Jobb erkölcsöket!

— Pá anyuskám! — mosolygott nejétől elválván.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, június 4. (Saját tud. táv.) *Dabó* interpellációja után *Szell* Kálmán válaszul *Olay* Lajos egy régebbi interpellációjára. Majd *Gabányi* interpellálja *Fejérváry* Géza br. honvédelmi minisztert a magyar dal kottáinak a katonai zenekaroktól való elkobzása tárgyában.

Fejérváry báró: az egész e tárgyról keringő híreket légből kapottaknak állítja. Az ellenzék a válasz tudomásul vételénél nevszerinti szavazást kér. A határozathozatalt holnapra halasztották.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, június 4. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt holnap értekezletet tart, melyen a politikai helyzet újabb alakulásait veszik tárgyalás alá.

Az új katonai czimerek.

Budapest, június 4. (Saját tud. táv.) A *Magyarország* berlini értesülés alapján írja, hogy Bécsben már megállapították az új, engedményes katonai czimereket. E hír szerint az új czimer kompozíciója a következő: kettős czimer paizs egyik oldalán egy griff madár, másik oldalán a magyar czimereken látható angyal. Az angyal felé eső czimer paizson az egyszerű magyar czimer a másikon a kétféjű sas, gyomrában Ausztria piros és fehér színeivel. E már megállapított czimereket, berlini értesülések szerint rövid idő múlva az összes ezredeknél használatba hozzák.

Fenyvessy főispán temetése.

Budapest, június 4. (Saját tud. táv.) Ma helyetkék örök nyugalomra nagy ünnepiességgel *Fenyvessy* Ferenczet, az elhunyt veszprémi főispánt. A temetési szertartáson jelen volt *Láng* Lajos kereskedelmi és *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, számos képviselő, Veszprémmegye küldöttsége és nagyszámu közönség.

KÖZGAZDASÁG.

Pályázat a hadapródiskolánál előforduló javítási munkálatokra. A nagyváradi honvéd hadapródiskola parancsnoksága a következő versenytárgyalási hirdetményt teszi közzé: A m. kir. honvédelmi Miniszter Ur Ó Nagyméltósága folyó évi május hó 22-én kelt 32855—XXI. számú rendeletével a helybeli m. kir. honvéd hadapródiskola épületein a folyó évi augusztus hó 21-től szeptember 10-ig terjedő idő alatt foganatosítandó munkálatok eszközöltetését és pedig: 1. Padozati munkálatokat 662 k. 60 f. 2. Palafedési munkálatokat 2078 k. 3. Kályha kijavítási munkálatokat 580 k. 30 f. költség keretén belül engedélyezte. Ezen munkálatoknak vállalati úton való biztosítására 1903. évi július hó 16-án délelőtt 10 órakor a m. kir. nagyváradi honvéd hadapródiskola kezelőbizottsági iradjában — a m. kir. államépítészeti hivatali közbensőtével zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A szabályszerűen kiírtott — egy koronás bélyeggel ellátott — ajánlatok, melyekhez a kereseti összeg 5 százaléka a megfelelő bánatpénz csatolandó, fentemlített határidőig az alulírt iskolaparancsnok úrnak lepecsételt borítékban nyújtandók be, a hol a vonatkozó munkálatok részletezése, feltételek, valamint egyéb adatok is, a szokásos hivatalos órák alatt naponta megtehető, illetve megtekinthetők. Nagyvárad 1903. évi június hó 4-én. A m. kir. honvéd hadapródiskola parancsnoksága.

lyezte. Ezen munkálatoknak vállalati úton való biztosítására 1903. évi július hó 16-án délelőtt 10 órakor a m. kir. nagyváradi honvéd hadapródiskola kezelőbizottsági iradjában — a m. kir. államépítészeti hivatali közbensőtével zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A szabályszerűen kiírtott — egy koronás bélyeggel ellátott — ajánlatok, melyekhez a kereseti összeg 5 százaléka a megfelelő bánatpénz csatolandó, fentemlített határidőig az alulírt iskolaparancsnok úrnak lepecsételt borítékban nyújtandók be, a hol a vonatkozó munkálatok részletezése, feltételek, valamint egyéb adatok is, a szokásos hivatalos órák alatt naponta megtehető, illetve megtekinthetők. Nagyvárad 1903. évi június hó 4-én. A m. kir. honvéd hadapródiskola parancsnoksága.

Határidők.

Budapest, június 4.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsdé

Budapest, június 4.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. június 4-én.	
Magyar aranyjárdék 4	121.—
Magyar koronajárdék	91.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/3	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.—
Osztrák járdék papírban	100.10
Osztrák járdék papírban	100.10
Osztrák járdék aranyban	120.75
Osztrák korona járdék	100.75
Osztrák államsorsjegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	16.40
Magyar hitelbankrészvény	732.—
Osztrák hitelintézet részvény	682.50

Párisi vista	95.20
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.17
Londoni vista	239.70
20 márkás arany	23.48

SZERKESZTOI POSTA.

Dr. D. G. (Tenke.) 1. A telefonértesítés későn jött; különben is kár lett volna a cikknek kimaradnia.

2. Megjelent a »Tizenkettedik órában« cz. röpirat még tavaly.

3. Az almanachból egy példányt a napokban küldünk, — ha kapunk.

4. Az érettségi eltörlését nem pártoljuk, de igenis leghatározottabban hívei vagyunk az egységes középiskolának. Dr. K. A. erről irt is már többször. Tanügyi cikkeinek készségezen nyitunk teret és ha megérdemli a miniszter, szívesen megdicsérjük mi is.

5. Szmeccsányi püspök jelenleg úgy tudjuk bérmauton van, a nyarat Savnikon fogja tölteni Szepes megyében.

A szerkesztőnek felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 296

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Első nagyváradi zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA, a „Sas szálloda“ kapujával szemben.

Pénzkölcsön 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kiváratra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyszintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosított.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Diszkrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön b-jaratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

